

Kazimierz Pająk

1953–2020

Profesor Kazimierz Pająk to osoba, której obecność w środowisku akademickim i społecznym znacznie wykraczała poza ramy zawodowej aktywności. Jego silne zaangażowanie, imponujące kompetencje i wyrazista, a przy tym empatyczna osobowość sprawiły, że był nie tylko wybitnym uczonym i cenionym dydaktykiem, lecz także inspirującym przewodnikiem i kreatorem przestrzeni intelektualnej, społecznej i edukacyjnej.

Kazimierz Pająk urodził się 10 lipca 1953 roku w Chlewskiej Woli (woj. świętokrzyskie). Jego przygoda z nauką rozpoczęła się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, na którym w 1977 roku ukończył studia historyczne. Już wtedy był ambitny, systematyczny, poszukiwał prawdy i nie bał się stawiać trudnych pytań. Zaledwie trzy lata później na tej samej uczelni uzyskał stopień doktora, a 1 stycznia 1985 roku na podstawie monografii *Rola szczecińskiego ośrodka naukowego w rozwoju nauki w Polsce Ludowej 1945–1980* stopień doktora habilitowanego. Tytuł profesora, będący formalnym potwierdzeniem jego pozycji jako uznanego badacza i autorytetu w dziedzinie nauk humanistycznych, otrzymał z rąk Prezydenta RP 4 listopada 1999 roku.

Był współzałożycielem Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile (obecnie Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile), w której to w pierwszych wyborach powierzono mu funkcję rektora. Środowisko akademickie obdarzyło go zaufaniem, dostrzegając w nim nie tylko sprawnego organizatora, ale przede wszystkim lidera zdolnego do budowania uczelni od podstaw – z rozmachem, odpowiedzialnością i wyraźnie nakreśloną wizją. Funkcję rektora pilskiej szkoły pełnił przez dwie kadencje (2001–2004 i 2005–2009), a okres ten był czasem jej dynamicznego rozwoju: powstały nowoczesny kampus, biblioteka, hala sportowa i Centrum Zaawansowanych Technologii Elektroniczno-Informatycznych. Profesor Kazimierz Pająk skutecznie pozyskiwał środki zewnętrzne (unijne, samorządowe i rządowe), które przeznaczano na rozwój infrastruktury akademickiej.

Z Akademią Ekonomiczną w Poznaniu związał się w 2003 roku. W 2010 roku objął funkcję kierownika Katedry Polityki Gospodarczej i Samorządowej na Wydziale Ekonomii. Oprócz tego pełnił wiele istotnych dla rozwoju Uczelni funkcji, między inny-

mi kierownika wydziałowych studiów doktoranckich. Wnosił nie tylko wiedzę i doświadczenie, ale także zdolność łączenia pracy naukowej i dydaktycznej z praktyką – zwłaszcza w zakresie administracji publicznej i samorządu terytorialnego, którym poświęcał znaczną część swojej aktywności.

Profesor Kazimierz Pająk należał do grona uczonych, którzy potrafili twórczo integrować działalność naukową i dydaktyczną z aktywnym zaangażowaniem w życie gospodarcze i społeczne. Pełnił między innymi funkcje członka Komitetu Nauk Politycznych PAN, Rady Programowej Fundacji „Prawo Europejskie”, Rady Naukowej Katedry Systemów Politycznych Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ, Polskiego Komitetu Światowej Rady Energetycznej w Londynie. Był wybitnym znawcą zagadnień administracji publicznej i samorządu terytorialnego – obszarów, które rozwijał jako badacz i nauczyciel akademicki oraz jako ekspert współpracujący z instytucjami publicznymi i samorządami. Był autorem wielu monografii, artykułów, opracowań naukowych i ekspertyz. Był członkiem zespołów eksperckich, organizatorem i prelegentem na wielu branżowych konferencjach, szczególnie z obszaru polityki lokalnej i regionalnej, a zatem tematów, w których swoją wiedzą aktywnie wspierał procesy modernizacyjne w wymiarze zarówno lokalnym, jak i ogólnokrajowym.

Naukowa aktywność Profesora Kazimierza Pająka była dostrzegana i doceniana w środowisku akademickim i poza nim. Za działalność na rzecz rozwoju nauki, administracji publicznej oraz środowisk lokalnych i regionalnych wielokrotnie go nagradzano. W 2005 roku otrzymał Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego, a w 2011 – Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski nadany przez Prezydenta RP. W 2009 roku został Honorowym Obywatel Miasta Piły, miasta, z którym był głęboko związany nie tylko zawodowo, ale i społecznie. Lokalne media trzykrotnie uhonorowały go tytułem Człowieka Roku w kategoriach: służba zdrowia, oświata i działalność społeczna, co świadczy o szerokim uznaniu dla jego zaangażowania publicznego. W 2016 roku Uniwersytet Finansowy w Kijowie, doceniając międzynarodowy dorobek naukowy oraz wkład w rozwój dialogu akademickiego ponad granicami, przyznał Profesorowi Kazimierzowi Pająkowi tytuł doktora *honoris causa*. W latach 2006, 2017 i 2019 otrzymywał on nagrody ministra nauki i szkolnictwa wyższego za dorobek publikacyjny i za całokształt osiągnięć naukowych.

Profesora Kazimierza Pająka poznałem bliżej w 2016 roku. Choć wcześniej mijaliśmy się na korytarzach, przy tysiącu pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu nasze kontakty były sporadyczne i ograniczone. Prawdziwa rozmowa i znajomość zaczęły się dopiero w pociągu do Katowic – długa, szczerza dyskusja szybko przerozdiła się w przyjaźń.

Profesor Kazimierz Pająk był otwarty, cechował się wyjątkową kulturą osobistą, zawsze pełen szacunku wobec ludzi. Był wizjonerem i człowiekiem pełnym energii, głęboko przekonany, że nie istnieją rzeczy niemożliwe. Wyzwania traktował nie

jako przeszkody, lecz jako przestrzeń do rozwoju – własnego i wspólnotowego. Był znakomitym naukowcem, nieustannie eksplorującym nowe obszary badawcze. Jako wychowawca pozostawił po sobie grono kontynuatorów – doktorantów i habilitantów, którzy rozwijają badania nad polityką samorządową i zarządzaniem publicznym.

Był osobą niezwykłą, dla której pomaganie innym stanowiło nie tyle obowiązek, ile naturalną potrzebę i wewnętrzną misję. Odwołując się do naukowego wymiaru tego, czym się zajmował – był ekonomistą zhumanizowanym – nie myślał o własnych korzyściach, lecz kierował się przekonaniem, że jeżeli innym będzie dobrze, to jemu też będzie dobrze.

Odszedł niespodziewanie 19 lipca 2020 roku. Pozostawił po sobie nie tylko imponujący dorobek naukowy i instytucjonalny, ale przede wszystkim pamięć o tym, że potrafił łączyć wiedzę z odpowiedzialnością społeczną, a wysokie wymagania z empatią. Jego postawa i dokonania pozostają wzorem, do którego warto się odwoływać z wdzięcznością i szacunkiem.

Szymon Cyfert